Zachraňte „zelené baterie venkova“: Zemědělci a energetici volají po rozumném rozvoji bioplynových stanic

9.4.2026 - Ondřej Novák, Jan Habart | Akademie věd České republiky

Zástupci šesti klíčových zemědělských a energetických organizací dnes v Praze podepsali „Výzvu za rozumný rozvoj bioplynu“. Dokument, který signatáři adresují Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu zemědělství, upozorňuje, že přesun pozornosti směrem k podpoře výroby biometanu, nemusí být pro všechny bioplynové stanice vhodný. Opomíjení kombinované výroby elektřiny a tepla může pak ve výsledku vést k vlně zavírání bioplynek, u kterých nebude konverze na biometan ekonomicky a technologicky smysluplná.

Mezi signatáři výzvy jsou sdružení CZ Biom, Asociace soukromého zemědělství ČR, Agrární komora ČR, Komora OZE, Svaz moderní energetiky a sdružení COGEN Czech. Organizace zastupující podstatnou část zemědělců a energetického sektoru sice vítají rozvoj výroby biometanu jako zásadního paliva pro zvýšení české energetické soběstačnosti a bezpečnosti. Česko by ale mělo hledat vyvážený model rozvoje, který zohlední i ostatní funkce bioplynových stanic.

Výzva navrhuje racionální model transformace sektoru:

- **Transformace na biometan:** Přibližně polovina sektoru by měla přejít na výrobu biometanu tam, kde to dává logistický smysl, a pomoci tak snížit závislost na dovozu zemního plynu.
- **Zachování kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET):** Druhá polovina stanic musí i nadále vyrábět elektřinu a teplo, které tvoří základ lokální energetické stability a rozvodné sítě.

Bioplynové stanice kromě výroby lokální elektřiny a tepla také pomáhají na venkově udržovat ekonomickou aktivitu, snižují emise metanu a čpavku, a dokonce v podobě „zelených baterií“ pomáhají vyrovnávat elektrizační soustavu. Transformace na výrobu biometanu obvykle znamená, že se část těchto funkcí omezí a z venkova zmizí dostupná energie v podobě elektřiny a tepla vytvářející rozvojové lokální prostředí. Signatáři proto žádají Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo zemědělství, aby legislativa zohledňovala multifunkčnost těchto decentralizovaných zdrojů.

„Bioplynové stanice jsou multifunkčními uzly, které v sobě spojují roli elektrárny, teplárny a ekologického zařízení pro zpracování odpadů. Naším cílem je, aby bioplynky fungovaly co nejefektivněji. Upřednostňování pouze výroby biometanu může paradoxně vést k tomu, že provozovatelé některých BPS budou zbytečně konvertovat anebo budou nuceni ukončit provoz. Česko nejen že přijde o cennou infrastrukturu, ale cíl výroby biometanu stejně nesplní,“ říká **Jan Habart, předseda sdružení CZ Biom**.

„Bioplynové stanice mají svůj přínos pro energetickou bezpečnost této země. Farmám a často i bezprostřednímu okolí přinášejí cenově dostupnou a udržitelnou energii. Snižují také například emise amoniaku a metanu v podnicích. Mezi našimi členy jsou desítky zájemců, kteří by si malou bioplynku o velikostech kolem 0,2 až 1,0 MW kvůli těmto přínosům postavili. Je však důležité, aby energetická politika státu byla předvídatelná a aby se investorům zásadní dohodnuté podmínky neměnily, jinak se ztrácí motivace pouštět se do těchto poměrně náročných projektů,“ dodává k problematice **Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR**.

„Flexibilita bude klíčovou podmínkou úspěchu moderní energetiky – a bioplyn, respektive biometan v ní má nezastupitelnou roli, a to pro výrobu elektřiny a tepla i využití v dopravě. Není to jen náhrada zemního plynu, ale nástroj, který pomáhá efektivně využít potenciál obnovitelných zdrojů. Ve spojení s fotovoltaikou, větrnými elektrárnami a dalšími domácími obnovitelnými zdroji zvyšuje naši energetickou nezávislost a efektivně umožňuje energii řídit, ukládat a dodat ve chvíli, kdy ji potřebujeme. Právě tyto synergie dělají z biometanu a bioplynu důležitou součást stabilního a funkčního energetického mixu,“ uvedl **Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE**.

„Bioplynových a biometanových stanic si ceníme jako zdroje šetrných organických hnojiv a energie pro rozvoj venkova, lokální výrobu a zpracování potravin. Stát by měl provozovatelům umožnit zhodnocovat surový bioplyn na elektřinu a teplo přímo v místě výroby a nenabízet zemědělcům jen výrobu biometanu pro velké elektrárny. Potřebujeme diverzitu energetického využití bioplynu, obdobnou té, kterou se stát snaží vytvořit v potravinářství podporou lokálních potravin,“ dodává **Jan Doležal, prezident Agrární komory ČR**.

„Česko každoročně posílá do zahraničí stovky miliardy korun za nákup fosilních paliv. Bioplynové stanice, které vyrábějí lokální elektřinu a teplo, pomáhají tyto výdaje snižovat a udržet peníze tam, kde chybí aktuálně nejvíc, tedy na českém venkově. Biometan pak pomáhá snižovat množství importovaného zemního plynu a posiluje naši energetickou suverenitu. Aby sektor mohl ve stále větší míře plnit tyto role, potřebuje předvídatelné a stabilní investiční prostředí. Vydělají na tom spotřebitelé, investoři i stát,“ upozorňuje **Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky**.

„Kombinovaná výroba elektřiny a tepla dosahuje obdobné energetické účinnosti a úspory emisí skleníkových plynů, jako výroba a využití biometanu. Technologie kombinované výroby je vhodná ke zdrojům bioplynu s menším objemem výroby, tedy na menší a střední zemědělské podniky či obce. Kdežto u větších provozů se hledá hůře využití tepla a častěji je relativně blízko plynárenská soustava,“ uvádí **Lukáš Dobeš, předseda sdružení COGEN Czech**.

V České republice aktuálně funguje 539 bioplynových stanic a 13 stanic na výrobu biometanu. Stát má za cíl produkovat v roce 2030 skoro 500 milionů kubíků biometanu, vloni ale produkce dosahovala 17 milionů kubíků.

Sdružení CZ Biom podporuje rozvoj využití biomasy, bioplynu a biometanu jako obnovitelných zdrojů bioenergie v České republice, prosazuje takové podmínky pro udržitelný rozvoj biomasy, bioplynu a biometanu, aby tyto obory přispívaly ke snižování emisí CO_2 a k ochraně přírody a půdy. Zabývá se také využíváním bioodpadů nebo kompostováním. Sdružuje značný počet specialistů, podnikatelů a dalších subjektů činných v oblasti využití biomasy. Spolu s vědci a experty z výzkumných ústavů, univerzit a firem připravuje odborné studie, posudky, strategie a analýzy. Více informací o sdružení naleznete na https://www.czbiom.cz/. Detailní informace o biomase a bioplynu jsou k dispozici v přiložených tiskových materiálech.

Kontakt pro média:

Ondřej Novák
CEO Obnovitelně PRO
+420 722 901 138
ondrej.novak@obnovitelne.cz

Jan Habart
Předseda CZ Biom
+420 603 273 672

habart@biom.cz

https://www.akcr.cz/txt/zachrante-zelene-baterie-venkova-zemedelci-a-energetici-volaji-po-rozumnem-rozvoji-bioplynovych-stanic